

Sygn. akt IX C 623/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2015-11-02

Sąd Rejonowy w Słupsku Wydział IX Cywilny

W składzie:

Przewodniczący: SSR Hubert Odelski

Po rozpoznaniu w dniu 2015-11-02

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I. R.

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) SA w G.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

w przedmiocie wniosku powodów o zabezpieczenie powództwa

postanawia:

zabezpieczyć roszczenie pozwu poprzez:

- zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku J. D., sygn. akt KM 2754/15, - do czasu rozstrzygnięcia sprawy

UZASADNIENIE

Powódka I. R. wystąpiła przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) SA w G. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a

w pozwie skierowała wniosek o zabezpieczenie tymczasowe powództwa, uprawdopodobniając, przedłożonymi dokumentami (kserokopie dokumentacji komorniczej w sprawie Km 99/08), iż istnieje odpowiednie prawdopodobieństwo stwierdzenia, że powódka ciężący na niej dług spłaciła wobec zawarcia w toku postępowania egzekucyjnego ugody z wierzycielem.

Stosownie do treści art. 730¹ k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona jeżeli: a) uprawdopodobni roszczenie i b) wykaże interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Odnosząc się do uprawdopodobnienia roszczenia, nie ulega wątpliwości, że uprawniony musi uprawdopodobnić jego istnienie oraz to, że roszczenie to jemu przysługuje (w zasadzie osobie wskazanej jako wnioskodawca). Innymi słowy musi wykazać wiarygodność roszczenia. Przed nowelizującą przepisów z 2004 r. wiarygodność roszczenia pojmowano w ten sposób, że nie wystarczało twierdzenie zainteresowanego, iż roszczenie istnieje, ale twierdzenie to powinno zostać wykazane przez przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Wykazanie istnienia roszczenia nie oznaczało jednak udowodnienia faktu, ale jedynie wykazanie jego prawdopodobieństwa. Stąd wyprowadzano także wniosek, że zabezpieczane roszczenie powinno istnieć w chwili wydania zarządzenia tymczasowego.

W doktrynie powszechnie przyjmowano, że wymaganie wiarygodności roszczenia oznacza konieczność jego uprawdopodobnienia. Obecnie wymaganie to zapisano w kodeksie. Rezygnacja z przeprowadzenia dowodu, co do istnienia roszczenia wynika z faktu, że postępowanie zabezpieczające jest postępowaniem uproszczonym (tak

zwanym sumarycznym), w którym nie rozstrzyga się sprawy merytorycznie. Wnioskodawca zatem musi przytoczyć takie okoliczności, z których będzie wynikać, że roszczenie mu przysługuje, a okoliczności te będą przez niego uprawdopodobnione. Przy ocenie prawdopodobieństwa roszczenia nie można abstrahować od tego, czy fakty przytoczone przez uprawnionego tworzą to roszczenie w świetle przepisów prawa. Wiarygodność dotyczy więc nie tylko podstawy faktycznej, ale i prawnej roszczenia.

Uprawdopodobnienie, jako instytucja kodeksowa, odnosi się do sytuacji, w których ustawa procesowa nie wymaga ustalenia twierdzeń o faktach przy pomocy dowodów, lecz zadawala się mniejszym stopniem pewności, a mianowicie jedynie uprawdopodobnieniem tych twierdzeń. Uprawdopodobnienie może być przeprowadzone przez sąd przy użyciu środków, które uzna za właściwe, nie wyłączając środków dowodowych. Przy uprawdopodobnieniu nie jest jednak konieczne zachowanie szczególnych przepisów o postępowaniu dowodowym (art. 243). Uprawdopodobnienie w odróżnieniu od dowodu nie daje zatem pewności co do prawdziwości twierdzenia o istnieniu konkretnego roszczenia, ale sprawia, że twierdzenie to staje się jedynie prawdopodobne (por. M. Iżykowski, Charakterystyka prawna uprawdopodobnienia w postępowaniu cywilnym, s. 71 i n.).

Do uprawdopodobnienia twierdzeń w postępowaniu zabezpieczającym odnoszą się ogólne reguły dotyczące uprawdopodobnienia stosowane w postępowaniu cywilnym. Wykazanie prawdopodobieństwa roszczenia może być przeprowadzone za pomocą takich niesformalizowanych środków, jak: pisemne oświadczenia osób trzecich, nieformalne przesłuchanie stron lub strony bądź świadków, dokumenty itp.

W literaturze podnosi się, że w razie zabezpieczenia roszczeń pieniężnych nie chodzi o teoretyczną możliwość utraty majątku przez dłużnika (obowiązane), ale o realną obawę, że taki fakt nastąpi (np. E. W., Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, t. I, s. 23). Zdaniem Sądu Najwyższego zagrożenie zaspokojenia wierzyciela musi być stwierdzone w każdym wypadku (por. orz. SN z 9 września 1961 r., IV CZ 54/61, OSN 1963, nr 6, poz. 114).

W niniejszej sprawie przedłożone dokumenty w postaci: kserokopii dokumentacji komorniczej w sprawie Km 99/08, sprawiają iż w ocenie sądu, uprawdopodobnienie - spełnienie przedmiotowej przesłanki zaistniało.

Drugą wymaganą kumulatywnie przez art. 730¹ podstawą zabezpieczenia jest interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Przepis wymaga wprowadzić od uprawnionego wykazania (uprawdopodobnienia) interesu prawnego „w udzieleniu zabezpieczenia”, lecz to

nie sąd ma interes w udzieleniu zabezpieczenia, ale uprawniony w jego uzyskaniu — właściwsze byłoby tu zatem określenie „interes prawny w dokonaniu lub uzyskaniu zabezpieczenia”.

W paragrafie 2 omawianego artykułu ustawodawca określił, kiedy występuje interes prawny w udzieleniu (dokonaniu) zabezpieczenia — jeżeli brak zabezpieczenia uniemożliwia lub poważnie utrudnia wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Samo pojęcie interesu prawnego, traktowane jako szczególny rodzaj klauzuli generalnej, wywołuje różne wątpliwości interpretacyjne, o czym świadczy bogata literatura i orzecznictwo do tych instytucji procesowych, które posługują się pojęciem interesu (por. np. uwagi dotyczące interwencji ubocznej — art. 76, powództwa o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa — art. 189 lub pojęcia uczestnika — art. 510). Najczęściej interes ten określa się jako obiektywną w świetle obowiązujących przepisów, czyli wywołaną rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej, potrzebę uzyskania orzeczenia sądowego o odpowiedniej treści. Pojęcie interesu prawnego używane było w literaturze postępowania zabezpieczającego jeszcze przed zmianami dokonanymi ustawą z 2 lipca 2004 r. (por. np. F. Z., Interes prawny jako podstawa zabezpieczenia roszczeń w postępowaniu cywilnym, s. 325 i n.) i rozumiano przez nie, że brak zabezpieczenia uniemożliwia udzielenie uprawnionemu należytej ochrony prawnej.

W art. 730¹ § 2 kojarzy się interes prawny z celem postępowania. Celem postępowania zabezpieczającego jest niewątpliwie także umożliwienie wykonania przysiężnego orzeczenia.

Celem tego postępowania jest obecnie nie tylko zapewnienie wykonalności orzeczeń, które nadają się do wykonania w drodze egzekucyjnej, ale także zapewnienie skuteczności orzeczeń, które nie nadają się do egzekucji oraz tymczasowe zaspokojenie roszczeń osób uprawnionych w zakresie, w jakim pozwalają na to przepisy postępowania zabezpieczającego.

Co do relacji między zapewnieniem uprawnionemu zaspokojenia oraz zabezpieczenia skuteczności wyroku, to występują tu dwie rozłączne podstawy zabezpieczenia roszczeń, z których pierwsza znajduje zastosowanie w wypadku roszczeń o świadczenie, a druga w wypadku roszczeń o ustalenie oraz o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego.

Interes prawny uprawnionego wystąpi przy tym, gdy brak zabezpieczenia nie tylko uniemożliwi, ale także „poważnie utrudni” osiągnięcie celu postępowania merytorycznego w sprawie.

W ocenie sądu, wnioszek powódki (w świetle powyższych rozważań) zasługuje na uwzględnienie. Strona powodowa wykazała zarówno interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, jak i uprawdopodobniła ewentualną obawę dotyczącą możliwości prowadzenia egzekucji pomimo ugody zawartej z wierzycielem w trakcie dotychczasowego postępowania egzekucyjnego, o czym świadczyć może przedłożona do pozwu dokumentacja, tj. przede wszystkim dokumentacja komornicza.

Dlatego też, na mocy art. 730 § 1 i art. 730¹ § 1,2 i 3 kpc orzeczono jak w sentencji postanowienia, uwzględniając przy tym należą uprawnionemu ochronę prawną i nie obciążając obowiązanych ponad potrzebę.